

ROLDÁN VENDRELL, Mercedes (ed.) (2014)
Terminología y comunicación científica y social
Granada: Comares.
ISBN: 978-84-9045-212-7

Aquest volum recull les principals aportacions presentades a la trobada internacional sobre terminologia i comunicació científica i social organitzada a Baeza per Mercedes Roldán. L'objectiu que es pretenia aconseguir en aquella trobada era, segons es diu en el prefaci, «reunir a investigadores que habían desarrollado o estaban desarrollando trabajos [...] en los que la investigación lingüística está aplicada a la comunicación social y a la transferencia de conocimiento especializado, mediante la elaboración de herramientas para la promoción de productos». És a dir, es pretenia mostrar una panoràmica de la recerca terminològica orientada a generar productes terminogràfics per a usuaris especialistes i no especialistes.

La terminologia com a eina per a la comunicació eficaç de continguts especialitzats i la seva divulgació són el centre d'interès dels projectes que es presenten en els nou capítols que configuren el volum. La pregunta que hi ha al darrere podria ser: com investigar i presentar els resultats de la recerca terminològica en àrees de coneixement científiques i tècniques? Així doncs, es tracta la funció comunicativa de la terminologia en dos plans. D'una banda, la comunicació de continguts especialitzats en cadascun dels sectors d'activitat representats en les contribucions que la componen (oleic, mèdic, publicitari, ecològic, industrial, ceràmic, alimentari, vitivinícola o de la pell). D'altra banda, la comunicació de resultats de recerca sobre terminografia, a partir de les recerques aplicades més recents. Podem acostar-nos al contingut per qualsevol d'aquestes dues vies.

Com a marc d'aquesta panoràmica hi figura un pròleg de Maria Teresa Cabré sobre la dinamicitat de la terminologia, una disciplina que ha ampliat el seu objecte d'estudi i ha adoptat noves perspectives, més enllà de les purament prescriptives. Han contribuït a aquesta evolució tant la recent universalització en l'ac-

cés a la ciència i la tècnica, com l'ampliació de la categoria d'expert o, també, la multiplicació exponencial dels escenaris de transmissió d'informació especialitzada.

En els nou capítols del llibre es presenten nou projectes de recerca terminològica aplicada per a un destinatari universal (especialitzat i no especialitzat) que, d'acord amb el nou paradigma comunicatiu de la disciplina (esmentat anteriorment), s'aborda des del punt de vista lingüístic, cognitiu i pragmàtic. A manera de resum i seguint l'ordre de les aportacions, podem indicar que Mercedes Roldán aborda el disseny del sistema conceptual a OLIVATERM. Isabel Santamaria analitza la funció de la neologia terminològica en el discurs publicitari. François Maniez tracta la variació terminològica entre unitats compostes amb un modificador adjectival o amb un modificador nominal, en tres llengües. Per una altra banda, Pascaline Dury centra la seva atenció en la mortalitat terminològica i en els indicis d'obsolescència detectables en corpus. Chelo Vargas aprofundeix en la metodologia d'elaboració d'un diccionari terminològic multilingüe. Esperanza Valero i Amparo Alcina intenten desenvolupar patrons per elaborar definicions a partir de les dades d'ONTODIC. Ana Rita Remígio aborda el disseny d'un diccionari sobre aliments funcionals per a no especialistes i tracta els condicionaments que hi ha en la constitució del corpus, la identificació dels candidats a terme i la selecció de contextos. María García Antuña presenta les bases del seu futur *Diccionario de la marroquinería*. I, finalment, Juan Antonio Prieto tracta la representació de conceptes per mitjans lingüístics i no lingüístics, i la seva inclusió en l'elaboració d'eines terminogràfiques.

Més enllà de la descripció d'aquests projectes, interressa de ressaltar les novetats que aporten a la terminografia. Així hem de destacar tant les aportacions metodològiques de Vargas, com les de Remígio (que

incorpora un destinatari universal), així com la distinció entre terme emergent i terme complementari de Roldán Vendrell, o les de Valero i Alcina (sobre els patrons de les definicions). Pel que fa al tractament del concepte, és important la contribució de Roldán; i molt innovadora la inclusió d'imatges per representar-lo, proposada en el capítol de Prieto. Es pot conèixer una experiència en el tractament de les fonts orals a través de la contribució de García Antuña; i a Maniez es fa un contrast entre fonts especialitzades i generals. Els aspectes diacrònics són objecte d'atenció a la contribució de Dury, que posa en valor el protocol d'identificació de l'obsolescència terminològica desenvolupat a la tesi de doctorat d'Aurélié Picton.

L'obra també permet una lectura des del punt de vista metodològic ja que, a més de ser una galeria de projectes de terminografia aplicada, presenta les dificultats que els investigadors han hagut de superar, les eines que han utilitzat per poder-ho fer, els corpus que manegen o que han creat per a la pròpia recerca, els arbres conceptuals o ontologies elaborades, etc.

En pot ser una mostra el fet que, amb una lectura atenta, podem conèixer l'experiència de treballar amb diversos programes per elaborar concordances, etiquetar corpus, fer anàlisis qualitatives, elaborar ontologies i, fins i tot, eliminar soroll dels enregistraments del corpus oral.

En definitiva, l'obra ressenyada és de gran interès per a qualsevol persona que s'interessi per la pràctica, la recerca i la docència en les àrees de la terminologia, la lexicografia, la traducció especialitzada, la lingüística informàtica, la lingüística textual, la gestió documental i la biblioteconomia. Només ens resta desitjar que en el futur s'organitzin noves trobades com la que hi ha a la base d'aquesta obra.

IOLANDA GALANES SANTOS
Departament de Traducció i Lingüística
Universidade de Vigo
Traducció de TERMINÀLIA